

10.3.2020

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle

Liikennevakuutuskeskuksen asiantuntijalausunto valiokunnan kokoukseen 11.3.2020

U 53/2018 vp

Jatkokirjelmä eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettavasta vakuutuksesta ja vakuuttamisvelvollisuuden voimaansaattamisesta annetun direktiivin 2009/103/EY muuttamisesta

Liikennevakuutuskeskus (LVK) on osallistunut direktiivin muuttamiseksi tehtyyn asiantuntijatyöhön vakuutusalan kansainvälisten elinten ja työryhmien jäsenenä. LVK kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa.

Soveltamisala: Ajoneuvon määritelmä, kevyet sähköiset ajoneuvot ja jäsenvaltion oikeus säätää turvaavampia säännöksiä

Valittava ratkaisu ajoneuvon määritelmän osalta poikkeaa neuvoston ja parlamentin esityksissä teknisesti toisistaan. Tärkeintä kuitenkin on, että valittava ratkaisu on johdonmukainen ja harmonisoi mahdollisimman pitkälle vakuuttamisvelvollisen ajoneuvon eri jäsenvaltioiden välillä. Jäsenvaltiolle tarkistusehdotuksissa sallittava oikeus säätää direktiiviä tiukempia ja turvaavampia vaatimuksia on kannatettava, mutta se ei saisi johtaa suuriin eroavaisuuksiin eri jäsenvaltioissa. Kuten perusmuistiossa on todettu, yleisenä tavoitteena valmistelussa on ollut, että esimerkiksi sähköpotkulaudat ja sähköpyörät eivät olisi lakisääteisen liikennevakuutuksen vakuuttamisvelvollisuuden piirissä.

Ajoneuvon käytön määritelmä

Ajoneuvon käytön määritelmä on Suomessa poikkeuksellisen laaja, ja aiheutuneet vahingot korvataan laajasti jo nykyisen lainsäädännön mukaan. Ajoneuvon käytön määritelmän tarkentaminen vastaamaan EU-tuomioistuimen oikeuskäytäntöä ei siten ole vakuutusalan kannalta ongelmallista.

Ajoneuvon poistaminen käytöstä tai rekisteristä

LVK kannattaa myönteistä suhtautumista ajoneuvojen käytöstä tai rekisteristä poistamista koskeviin tarkennusehdotuksiin, jotka sallivat jäsenvaltiolle mahdollisuuden säilyttää nykytilansa. Suomen nykyinen liikennekäytöstäpoiston järjestelmä ja sen suhde vakuuttamiseen on teknisesti toimiva.

10.3.2020

Moottoriurheilutapahtumat

LVK pitää tervetulleena valtioneuvoston suhtautumista avoimesti soveltamisalaltaan rajattuihin poikkeuksiin, kuten moottoriurheilutapahtumiin ja rajoitettuihin alueisiin.

LVK kannattaa direktiivin muuttamista niin, että siinä nimenomaisesti todetaan, että vakuuttamis- ja korvausvelvollisuudesta voidaan tehdä tiettyjä rajauksia ajoneuvon käyttöön alueilla, joita käytetään moottoriurheilutapahtumiin. Tämä selkeyttäisi tilannetta eri jäsenvaltioiden välillä. Suomessa laaja velvollisuus näiden ajoneuvojen vakuuttamiseen on johtanut päällekkäiseen vakuutusturvaan ja muista jäsenvaltiosta poiketen kuljettajan omien vahinkojen korvaamiseen.

Vahinkohistoriatodistukset

LVK ei pidä vahinkohistoriatodistusten täysharmonisointia hyvänä ratkaisuna eri maiden välillä olevien pakollisten liikennevakuutusten merkittävien erojen ja niistä johtuvien vahinkohistoriatietojen eroavuuksien vuoksi. Mikäli vahinkohistoriatodistukset täysharmonisoitaisiin komission antamalla tarkemmilla säännöksillä ilman, että näiden käyttäminen on vapaaehtoista, syntyy tilanne, jossa suomalaisille vakuutusyhtiöille tärkeiden kuljettajanpaikkasuojasta aiheutuvien vahinkojen ilmoittaminen vahinkohistoriatodistuksella ei olisi enää mahdollista.

Lakisääteistä liikennevakuutusta harjoittavan vakuutusyrityksen maksukyvyttömyys sekä korvauselin

Selvyyden vuoksi todettakoon, että direktiivin muutosesityksessä esitetty elin käsittelemään maksukyvyttömyydestä aiheutuneita tilanteita olisi eri elin kuin direktiivin nykyisessä 24 artiklassa tarkoitettu korvauselin.

Liikennevakuutuskeskus on osallistunut Euroopan parlamentin esityksessä esitetyn mallin valmisteluun Council of Bureauxin valmisteluelimissä. LVK vastaa jo nykyisen liikennevakuutuslain mukaan vastaavista tehtävistä mahdollisessa konkurssitilanteessa ja on solminut kansainvälisiä sopimuksia Council of Bureauxin piirissä maksukyvyttömyyksien varalta.

Vakuutusten tarkistaminen

Nykyisessä liikennevakuutusdirektiivissä vakuutusten tarkistaminen on sallittua edellyttäen, että tarkastukset ne eivät ole järjestelmällisiä tai syrjiviä ja jos ne toteutetaan osana valvontaa, jonka yksinomaisena tarkoituksena ei ole vakuutusten tarkastaminen.

Muissa maissa rekisteröityjen vakuuttamattomien ajoneuvojen käyttäminen toisen jäsenvaltion alueella on Euroopassa suuri ongelma. Muutoksella mahdollistetaan vakuutusten tarkastaminen suoraan esimerkiksi kameravalvonnalla toisen jäsenvaltion ajoneuvorekisteristä. Tavoite on kannatettava. Lisää selvitystä vaaditaan siitä, miten tämä teknisesti voitaisiin

10.3.2020

toteuttaa, mutta yksi mahdollinen pohja voisi olla parlamentin esityksessä mainittu EUCARIS -järjestelmä. Suomalaisten ajoneuvojen vakuutustiedot voidaan jo nykyisin toimittaa eri valtioiden viranomaisille sitä hyväksi käyttäen.

Hintavertailuväline sekä onnettomuusraporttien saatavuus

Näkemyksemme mukaan hinnoittelutyökalu ei ole Suomessa tarpeellinen, sillä liikennevakuutusten vertailu on tehty kuluttajalle helpoksi jo nyt. Riippumaton hintavertailutyökalu ei tuo merkittävää hyötyä vakuutuksen valintaan Suomessa.

Viranomaisten onnettomuusraporttien julkistamiseen velvoittavaa säännöstä tai muuta järjestelyä ei myöskään nähdä tarpeellisena.

Liikennevakuutuskanteen erityinen kanneaika, kanneajan keskeyttäminen ja sen laskeminen

Kansainvälisten liikenneonnettomuuksien korvaamisessa ei ole esiintynyt käytännössä kanneajan erilaisesta pituudesta johtuvia merkittäviä ongelmia. LVK yhtyy valtioneuvoston käsitykseen, jonka mukaan nimenomaisia yhtä vakuutuslajia koskevia erityissäännöksi asiassa ei tarvita.

LIIKENNEVAKUUTUSKESKUS

Janne Jumppanen
Johtaja